

«Mitschias digl anfiern»

Casti: Origen ò do antschatta agl spitachel «Inferno»

DA GION NUTEGN STGIER / ANR

■ **Igl viadi litteral vo da Casti a Barvogn è chegl cun en tren panoramic. Igl intendant d'Origen Giovanni Netzer ed igl cumponist Lorenz Dangel on transformo la «Divina Comedia» digl poet taliang Dante Alighieri sen rodaglias. Igl «Inferno» ò gia battesim ed igls visitaders èn stos incantos digl evenimaint cultural nunusito.** L'antschatta agl Festival cultural Origen 2008 ò do igl oratroi scenic «Apocalypse» a Coira ainten la baselgia da son Martegn. Anfignen igl mez d'avost stattan sen igl program radond 100 produziuns tgi on l'egn u l'oter connex cun la fegn digl mond. Uscheia er igl viadi litteral «Inferno» tgi describeva igls treis regina-vels da l'oter mond: igl purgatiери, igl anfiern ed igl paradis (LQ dad ier). Mesemda seira è stada la premiera digl viadi spezial aint igl anfiern. Dalla parteida èn stadas bleras persungas dallas instanzas politicas e bliers donatours ed ameis d'Origen, dantant er bleras otras persungas tgi on gia marveglias scu tgi *Giovanni Netzer* ò insceno igl viadi «infernal». Suan-dontamaintg reacziuns da persungas tgi èn stadas dalla parteida.

Divers aspects

Egn tgi è sto fascino digl viadi cun la Veiadafier retica aint igl anfiern è cunsigliier digls cantuns *Theo Maissen*. Riond ò el managea tgi per furtegn ins seia mitschia digl anfiern cun rivar a Barvogn. En viadi cugl tren seia schiglio schon im-

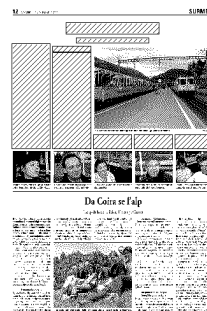
pressiuont ed ossa cun sa farmar sen las punts ed ainten igls tunnels fetscha chel viadi anc blier duple impressiuont. L'ideia da preschentar l'ovra digl poet taliang an chella furma seia grondiosa. Ainten igls tunnels ins saptga gist s'imaginar scu tgi igl poet vegia sa mess avant igl antop cun igls putgants aint igl anfiern. Tenor Dante seia aint igl anfiern betg tgod, mabagn freid ed er chel aspect mantga betg cun far igl viadi aint igl tren panoramic, dei igl cunsigliier digls cantus dalla pcd.

Puspe nias sen tschiel

Vincent Augustin, igl parsoura dalla Leia Rumantscha, ò managea tgi igl viadi seia sto fitg interessant. Sch'ins seia magari aint igl anfiern ins vegia tuttegn tema da stueir star là. Oramais ins seia tuttegn puspe nia sen tschiel cun rivar a Barvogn. L'ideia scu tala seia excellenta e da transmitter la «Divina Comedia» an Val Alvra sen igl tren, cun tunnels, cun la musica accumpagnonta detta ena buna impressiuont. Ena buna dramaturgia perchegl tgi Dante vegia scretg avant bung 1000 onns.

Betg rivar aint igl anfiern

Cunsigliier guvernativ *Stefan Engler* ò managea tgi fetscha betg gost da rivar eneda giu aint igl anfiern. L'atmosfera an chella furma cun punts, tunnels ed ena bellezza cuntrada seia unica. *Rita Berger* d'Aschera è commembra dalla Pro Origen ed ena visitadra ferventa dallas occurrenzas d'Origen. Ad ella ò igl antier viadi e l'antiera inscenaziun fatg impressiuont. Gnond or digl anfiern (a Barvogn)

era igl tschiel plagn steilas e chegl vegia anc do la dretga noda agl viadi. L'acustica digl viadi «infernai» dereiva digl cumponist *Lorenz Dangel*. El è sto fitg cuntaint cun la premiera siva d'aveir fatg varsaquantas midadas siva dalla prova generala. Ins vegia fatg pitschnas correcturas gist chegl tgi pertotga la reschia e la coordinaziun. Totpiglia seia el pero ventirevel tgi tot seia ia tenor plan.

Iglis visitaders èn tschantos ainten tgars da panorama durant igl viadi da 90 minutas.

FOTOS G. N. STIEHL

Dastgan er betg mantger, igls guardians digl anfiern ed egn da chels è Elena Luzio.

Quasi en viadi tras las sia atgna patria ò fatg cunsigliar guvernativ Stefan Engler.

Cunsigliar digls cantuns Theo Maissen e la sia donna Ida.

Incanto digl viadi nunusito è er sto igl par-soura dalla LR Vincent Augustin.

Renate Birrer, vicepresidente da Vaz ed igl deputo dalla pcd Hannes Parpan.